

Komunikat o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi	str. 19
Komunikat o nadaniu Brązowego Krzyża Zasługi	str. 22

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 maja 1987 roku	str. 23
Komunikat Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 maja 1987 roku o dekoracji generałów S. Maczka i gen. K. Rudnickiego	str. 24
Komunikat Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 maja 1987 roku o obchodzie Święta 3 Maja	str. 26
Rezolucja Rady Narodowej z dnia 4 lipca 1987 roku	str. 29

CZĘŚĆ II

DZIAŁ URZĘDOWY

ZARZADZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 15 maja 1987 roku o powołaniu Członków i Zastępców Członków Kapituły Orderu Odrodzenia Polski,

Na podstawie Ustawy z dnia 4 lutego 1921 roku o ustanowieniu Orderu "Odrodzenia Polski" /Dz.U.R.P. No. 24, poz. 137/ w brzmieniu nadanym Ustawą z dnia 28 kwietnia 1922 roku /Dz.U.R.P. No. 23, poz. 255/ rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1932 roku /Dz.U.R.P. No. 109, poz. 899/, oraz dekretu Prezydenta

Rzeczypospolitej z dnia 7 września 1936 roku /Dz.U.R.P. No. 68, poz. 425/ - powołuję do Kapituły Orderu "Odrodzenia Polski" na okres trzyletniej kadencji, rozpoczynającej się w dniu 15 maja 1987 roku

NA CZŁONKOW KAPITUŁY:

1. Pana Jana Arciszewskiego
2. Płk.dypl. Stanisława Biegańskiego
3. Płk.dypl. Edmunda Chełmińskiego
4. Płk. Henryka Niedziałkowskiego
5. Ppłk.Janusza Rowińskiego
6. Pana Stefana Soboniewskiego
7. Pana Bohdana Wendorffa
8. Ppłk.dr. Władysława Wierzbickiego

NA ZASTĘPCOW CZŁONKOW KAPITUŁY:

1. Inż. Mieczysława Białkiewicza
2. Panią Wandę Dziejdzic
3. Panią Halinę Martin
4. Pana Ryszarda Dembińskiego

Londyn, 15 maja 1987 roku

PREZES RADY MINISTROW

/-/ Prof.dr.Edward Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

/-/ Kazimierz Sabbat
Wielki Mistrz Orderu Odrodzenia
Polski

ZARZADZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 6 lipca 1987 roku o mianowaniu Ministra Pełnomocnego do Spraw Polsko-Bałtyckich na terenie Szwecji, z jednoczesnym zwolnieniem Delegata Rządu na Szwecję

WPan
Minister Wiesław Patek
Bjornstigen 131/II
171 72 Solna
Sweden

W uznaniu Pańskiego wkładu w zbliżenie estońsko-polskie mianuję Pana Ministrem Pełnomocnym do Spraw Polsko-Bałtyckich na terenie Szwecji.

Dla ułatwienia Panu wykonywania tak ważnego zadania, zwalniam Pana z obowiązków Delegata Rządu R.P. na Szwecję. Będę Panu jednak wdzięczny za informowanie nas o polityce zewnętrznej i wewnętrznej krajów Skandynawskich.

Dziękuję Panu Ministrowi za Jego wieloletni wysiłek na stanowisku Delegata Rządu R.P. na Szwecję.

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Prof. Edward Szczepanik

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
/-/ Kazimierz Sabbat.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH
/-/ Prof. Zygmunt Szkopiak

6

UCHWAŁA RADY MINISTROW

z dnia 1 czerwca 1987 roku o powołaniu Delegata Rządu na Francję

WPan
Jerzy Ursyn-Niemcewicz
10 Av. Charles de Gaulle
78230 Le Pecq
France

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 1987 roku oraz zgodnie z Dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej /Dz.U.R.P. No. 1 z 1955 r. poz. 1/ o powołaniu przedstawicieli Rządu R.P., powołujemy Pana na stanowisko Delegata Rządu R.P. na Francję z dniem 2 czerwca 1987 roku.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH
/-/ Prof.dr.inż. Zygmunt Szkopiak

PREZES RADY MINISTROW
/-/ Prof.dr. Edward Szczepanik

MINISTER SPRAW EMIGRACJI
/-/ Zbigniew Scholtz

- 14 -

7

ZARZADZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH
z dnia 31 marca 1987 roku o powołaniu Męża Zaufania
na Japonię

WPan
Profesor Janusz Buda
407 Kunitachi Daikan Plaza
Higashi 1-3-15
Kunitachi City
Tokyo 186
Japonia

Na podstawie Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej /Dz.U.R.P.Nr. 1 z 1955 r., poz. 1/ o powołaniu przedstawicieli Rządu R.P., powołuję Profesora Jana Budę na stanowisko Męża Zaufania Rządu R.P. na Japonię z dniem 2 kwietnia 1987 roku.

W wykonywaniu swoich czynności urzędowych jest Pan podległy bezpośrednio Ministrowi Spraw Zagranicznych.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH

/-/ prof.dr.inż. Zygmunt Szkopiak

8

WYBORY KANCLERZA, SEKRETARZA I SKARBNIKA ORDERU
ODRODZENIA POLSKI.

W dniu 27 maja 1987 roku pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej Kazimierza Sabbata jako Wielkiego Mistrza Orderu Odrodzenia Polski, odbyło się posiedzenie Kapituły Orderu Odrodzenia Polski powołanej Zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 maja 1987 roku. Wybrano na nową kadencję Kapituły Kanclerzem Orderu p. Stefana Soboniewskiego, Sekretarzem Orderu Podsekretarza Stanu p. Bohdana Wendorffa, Szefą Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej i Skarbnikiem Orderu płk.dypl. Edmunda Chełmińskiego.

KOMUNIKAT O NADANIU ORDERU ODRODZENIA POLSKI

Prezydent Rzeczypospolitej nadał:

ZARZADZENIEM Z DNIA 2 MARCA 1987 ROKU

Gen. dyw. Stanisław Maczek - Wielka Wstęga
Gen. bryg. Klemens Rudnicki - Wielka Wstęga

ZARZADZENIEM Z DNIA 15 STYCZNIA 1987 ROKU

Ppłk.dypl. inż. Adam Szugajew - Krzyż Komandorski

ZARZADZENIEM Z DNIA 3 MAJA 1987 ROKU

Prof.dr. Ojciec Rektor Józef Maria Bochenski - Krzyż Komandorski
Płk.dypl.dr. Stanisław Biegański - Krzyż Komandorski

ZARZADZENIEM Z DNIA 15 MAJA 1987 ROKU

P. Bolesław Wierzbiański - Krzyż Komandorski

ZARZADZENIEM Z DNIA 3 MAJA 1987 ROKU

P. Leszek Moczulski - Krzyż Oficerski
P. Wiktor Kulerski - Krzyż Oficerski

ZARZADZENIE Z DNIA 15 STYCZNIA 1987 ROKU

Ppłk.inż. Maksymilian Kruczała - Krzyż Kawalerski
P. Zdzisław Łuszowicz - Krzyż Kawalerski

ZARZADZENIEM Z DNIA 7 LUTEGO 1987 ROKU

Sp. Ojciec Flawian - ks. Władysław Słomiński - Krzyż Kawalerski

ZARZADZENIEM Z DNIA 25 KWIETNIA 1987 ROKU

Sp. Dr. Joachim Kohn - Krzyż Kawalerski

ZARZADZENIEM Z DNIA 3 MAJA 1987 ROKU

P. Stanisław Wincenty - Krzyż Kawalerski
P. T. Michalski - Krzyż Kawalerski
P. Mgr. Zbigniew Kowalski - Krzyż Kawalerski
P. Zygmunt Gonglewski - Krzyż Kawalerski
P. Tadeusz Kuczewski - Krzyż Kawalerski
P. Kazimierz Rafałek - Krzyż Kawalerski
P. Władysław Wojciechowski - Krzyż Kawalerski

P. prof. Zygmunt Lechocki	-	Krzyż Kawalerski
P. dr. Zofia Kuratowska	-	Krzyż Kawalerski
P. mgr. Józef Bryda	-	Krzyż Kawalerski
P. inż. Mieczysław Stachiewicz	-	Krzyż Kawalerski
P. Jadwiga Święcicka	-	Krzyż Kawalerski
P. Zofia Kozarynowa	-	Krzyż Kawalerski
Ks. Prałat Antoni Gacki	-	Krzyż Kawalerski
P. Bohdan Bereźnicki	-	Krzyż Kawalerski

KOMUNIKAT O NADANIU ZŁOTEGO KRZYŻA ZASŁUGI

Z dniem 3-go maja 1987 roku na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 23 czerwca 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr.62 poz. 458/, zostały odznaczone za zasługi w pracy społecznej i niepodległościowej następujące osoby:

Z terenu Anglii:

Złotym Krzyżem Zasługi po raz drugi:

P. Dela Tadeusz
P. Sikorska Janina
P. Skrzeczkowski Ludwik

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy:

P. Bechyne Jadwiga
P. Benwell Kenneth
P. Błaszczak Ryszard
P. Brown Ivonne
P. Brzeska Kazimiera
P. Cegłowski Bronisław
P. Grzybowski Ryszard
P. Hart Herbert
P. Hawryszczuk Józef
P. Jatczak Kazimierz
P. Kalicki Jan
P. Kuźniar Bolesław
P. Lasota Zygmunt
P. de Laszlo Mary
P. Leonard Władysław
P. Majchrzakowski Bolesław
P. Mikiel Jerzy
P. Niesiołowski Teodor
P. Opoka Stanisław
P. Roberts Garadoc

P. Roguszczyk Feliks
P. Romanowski Jerzy
P. Rusiecki Stanisław
P. Rykała Antoni
P. Skrakowski Franciszek
P. Smolny Marcin
P. Smorczewska Maria
P. Sobolewska Danuta
P. Stańczyk Józef
S.p. Staszak Stefan

Z terenu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej

Złotym Krzyżem Zasługi po raz drugi:

P. Kazimierski Eugeniusz
P. Kowalski Zbigniew

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy:

P. Bandur Mieczysław
P. Bieżanowski Jan
P. Biliński Tomasz
P. Bruks Feliks
P. Bylicki Klemens
P. Cybulski Kazimierz
P. Gęślak Władysław
P. Capt. Goggin John
P. Grodzki Bohdan
P. Grygosiński Jerzy
P. Guzowski Andrew
P. Jarosz Stanisław
P. Kręcicki Kazimierz
P. Kwasiborska Felicja
P. Matuszewska Judcys Ewa
P. dr. Morelewski Jan
P. Obuchowicz Aleksander
P. inż. Pacewicz Wilhelm
Ks. Peszkowski Zdzisław
P. Rodzen-Żmurkiewicz Helena
P. mgr. Serwas Kazimierz
P. Szymańska Agnieszka
P. Tatowicz Kazimierz
P. Xiężopolski Józef
P. Zielkiewicz Krystyna

Z terenu Australii:

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy:

P. Collings John
P. Górski Wojciech
P. Jaśkiewicz Jerzy
P. Mikołajczak Zenon

Z terenu Argentyny

Złotym Krzyżem Zasługi po raz drugi:

P. Kozak Antoni

Złotym Krzyżem Zasługi po raz drugi:

P. Betscher Franciszek
P. Drzewiecka de Rougo Irena
P. Jankielewicz Szymon
P. Krzyszych Feliks
P. Salamonowski Zenon
P. Stachura Janusz
S.p. Zięba Wacura Stefania

Z terenu Kanady

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy:

P. Collings Jan
P. Inż. Domecki Mieczysław
P. Faczyński Stefan
P. Kozłowski Franciszek
P. Pęczak Tadeusz
P. Wysocki Tadeusz

Z terenu Holandii

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

Prof. Lafeber C.V.
Van der Putten

Z terenu Belgii

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Czak Leon

Z terenu Szwecji

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

Doc. Bovald Staffan
P. Moscowicz Jakub

Z terenu Szwajcarii

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Gorski Krzysztof

Z terenu Nowej Zelandii

Złotym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

Inż. Żubr Feliks

KOMUNIKAT O NADANIU SREBRNEGO KRZYŻA ZASŁUGI

Z terenu Anglii

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Ankianiec Władysław
P. Behnke Zbigniew
P. Bryl Eugeniusz
P. Brylowa Irena
P. Chrystowska Helena
P. Czarnecka Irena
P. Dudziński Tadeusz
P. Duncan Wendy
P. Erm Lidia
P. Forbes Jane
P. Foster Janet
P. Franz Mieczysław
P. Gadzik Joan
P. Gebertt Catherine
P. Janczeniowa Lucyna
P. Jaskowski Franciszek
P. Kononczuk Anna
P. Kupsik Tadeusz
P. Lankosz Maksymilian

Mc. Leod Margaret
P. Lipa Józef
P. Łaz Stanisław
P. Milner Helena
P. Miszewski Krzysztof
P. Nawrocka Bogumiła
P. Parfitt Bożena
P. Pelly Mysie
P. Prime Joan
P. Raczyński Edward
P. Raszpla Halina
P. Rataj Władysław
P. Rewaj Kazimierz
P. Rzewuski Bolesław
P. Stawarski Stanisław
P. Stypiński Ryszard
P. Szugajew Janina
P. Snigorski Anatol
P. Trojanowski Wacław
P. Ząb Konstanty

Z terenu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Drewienkowska Maria
P. Dziedzic Antoni
P. Dżugaj Janusz
P. Kwaśnicka Bronisława
P. Kowalczyk Ryszard
P. Michałowski Adam
P. Misiaszek Tadeusz
P. Nazorek January
P. Wojnar Kazimiera

Z terenu Australii

Srebrnym Krzyżem po raz pierwszy

P. Fułek Stanisław
P. Lorenc Kazimierz
P. Partyka Władysław
P. Zapaśnik Leonarda

Z terenu Argentyny

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Fajertag Władysław
P. Grylka Cezar
P. Hubicka Maria
P. Kwit Józef
P. Łuszyński Anatol
P. Mankowska Sofia
P. Misa Tadeusz
P. Paszkiewicz Karol
P. Pisarski Zygmunt
P. Rumitti Ruben
P. Steinborn Tadeusz
P. Weltz Tadeusz
P. Widłaszewski Wacław
P. Zaremba Mikołaj

Z terenu Kanady

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Czerniaga Victor Joseph
P. Kaczmarek Ludwik
P. Kisil Stefan
P. Kreutzer Adam
P. Pilecki Tadeusz
P. Sokołowski Stanisław

Z terenu Holandii

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Brouwer Jacobs
P. Rulkens Wilhelmus

Z terenu Belgii

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

Van Goethem Albert
P. Krol Mikołaj
P. Maj Paweł

Z terenu Szwecji

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Kukulski Lech

Z terenu Grecji

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

Chistophorides Danae
Saragli Fanny

Z terenu Francji

Srebrnym Krzyżem Zasługi po raz pierwszy

P. Fojt Józef

KOMUNIKAT O NADANIU BRAZOWEGO KRZYŻA ZASŁUGI

Z terenu Anglii

P. Budziński Feliks
P. Jatczak Margaret
P. Jodkowski Józef
P. Kaczmarek Helena
P. Kawik Benedykt
P. Kiełmuć Władysław
P. Klofta Edward
P. Lasocki Stefan
P. Łabanowski Antoni
P. Łaczyńska Wiktoria
P. Makulska Magdalena
P. Natkaniec Józef
P. Pindor Bolesław
P. Smerekowa Elżbieta
P. Wells Cathy

Z terenu Australii

P. Horky Irena
P. Jarmusz Barbara
P. Kaczmarek Stefan
P. Krajewska Barbara
P. Kutyla Michał
P. Majchrzak Jan
P. Mikołajczak Krystyna
P. Ostrowska Zofia
P. Ostrowski Adam
P. Partyka Aleksander
P. Piekarski Franciszek
P. Tyszkiewicz Józef

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

ORĘDZIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 3 maja 1987 roku.

Rodacy !

Zbliża się dwusetna rocznica uchwalenia przez Sejm Wielki w Warszawie, Konstytucji 3 Maja 1791 roku.

Obalona ona została szybko przez armię rosyjską przy pomocy rodzimej Konfederacji Targowickiej. Państwowość polska została zniszczona przez trzech zaborców. Nastąpił długi okres niewoli i zrywów powstańczych ukoronowanych odrodzeniem Polski w 1918 r.

Przez cały ten okres żyła pamięć Konstytucji. Była dla kolejnych pokoleń Polaków źródłem nadziei i otuchy. Rocznicą ta była pamiętana i obchodzona uroczyście przez pokolenia. Święciliśmy ją także w Polsce wyzwolonej. Pamiętamy pochody dzieci szkolnych z chorągiewkami i piosenką w całym Kraju. Po dzień dzisiejszy czcimy tę piękną rocznicę poza Krajem. W Kraju czci ją naród, chociaż władza komunistyczna rozpędza pochody niezależne, wymuszając udział w pochodach "czerwonych".

Jest i nadal pamięć Konstytucji Majowej źródłem nadziei i otuchy. Jest świadectwem umiłowania wolności i demokracji. Jest świadectwem troski o wspólne dobro wszystkich obywateli. Jest wyrazem wiary w Polskę sprawiedliwą dla wszystkich, w Polskę marzeń kolejnych pokoleń.

W takim duchu święcić będziemy i tę Rocznicę Majową.

Prezydent Rzeczypospolitej
Kazimierz Sabbat

KOMUNIKAT KANCELARII CYWILNEJ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 31 marca 1987 roku o dekoracji generałów S. Maczka
i gen. K. Rudnickiego.

Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej podaje do wiadomości, iż w dniu 30 marca 1987 roku Prezydent Rzeczypospolitej Kazimierz Sabbat w swej siedzibie w Londynie dokonał uroczystie dekoracji generałów: gen. dywizji Stanisława Maczka i gen. brygady Klemensa Rudnickiego Wielką Wstęgą Orderu Odrodzenia Polski nadaną obu generałom zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 marca 1987 roku.

Dekoracja gen. dyw. Stanisława Maczka odbyła się "in absentia" z powodu choroby Generała. Insygnia orderu w imieniu ojca przyjął syn generała. Dokonując dekoracji Prezydent Rzeczypospolitej wygłosił następujące przemówienie:

Dzisiejsza uroczystość ma szczególny charakter. Jest ona dopiskiem do wspaniałej epopei Polskich Sił Zbrojnych w Drugiej Wojnie Światowej. Spośród wyższych dowódców Drugiej Wojny Światowej przy życiu pozostało dwóch: generał Stanisław Maczek, który obchodzi właśnie 95-lecie, i generał Klemens Rudnicki, który obchodzi 90-lecie.

Władze państw w normalnych warunkach, przez wieki, zwycięskich dowódców nagradzały szczerze nadawano im tytuły, odznaczenia, wielkie majątki, zapewniając dobrobyt im samym i ich rodzinom. Rzeczpospolita Polska dowódcom z Drugiej Wojny Światowej nie była w stanie zapewnić niczego. Naczelnny Wódz z września 1939 roku zmarł w samotności i opuszczeniu, obciążony odpowiedzialnością za klęskę wrześniową. Trzeba było dopiero upadku potężnej Francji w okresie krótszym niż kampania wrześniowa, żeby docenić wysiłek Polskich Sił Zbrojnych w kampanii wrześniowej. Dopiero później zrozumiano, że gdyby nie decyzja walki we wrześniu, powzięta przez ówczesnego Naczelnego Wodza, gdyby Polska poszła wtedy z Niemcami przeciwko Sowietaom, gdyby nie podjęta była walka, prawdopodobnie dzisiaj byłaby republiką Związku Sowieckiego. Ale aby to docenić, trzeba było czasu.

Po zakończeniu Drugiej Wojny Światowej władza Polsce narzucona naszym wyższym dowódcom odebrała obywatelstwo polskie. Nasi dowódcy w Drugiej Wojnie Światowej zapisali piękną kartę. Wystarczy przypomnieć pola bitew, które przeszły na zawsze do historii Polski: Narwik, Tobruk, Powstanie Warszawskie, walki Armii Krajowej na Wołyniu, walki Armii Krajowej na Wileńszczyźnie, Monte Cassino, Normandia. Po zakończeniu Drugiej Wojny Światowej nasi wyżsi dowódcy, tak jak szara masa żołnierska, skazani zostali na poszukiwanie pracy, żeby zapewnić byt sobie i rodzinie. Pozostała im jedna

nagroda, chociaż nie oczekiwali jej i nie szukali. Nagrodą jedyną było poczucie dobrze spełnionego obowiązku Polaka i miłość żołnierska, jakiej nie szczędzą im przez cały okres aż po dzień dzisiejszy ich podkomendni. Dziś, po 40 latach, coraz mocniejsze jest poczucie potrzeby dania zewnętrznego wyrazu szacunku, miłości i docenienia roli, jaką nasi wyżsi dowódcy odegrali w czasie Drugiej Wojny Światowej. Byliśmy dumni z naszych dowódców. Temu nastrojowi, temu poczuciu trzeba dać wyraz. I dlatego też na wniosek Kapituły Orderu Polonia Restituta jako Prezydent Rzeczypospolitej nadałem Wielką Wstęgę Polonia Restituta generałowi Stanisławowi Maczkowi i generałowi Klemensowi Rudnickiemu.

To wyróżnienie jest dla nich osobiście. Ale jest to także wyraz uznania dla wszystkich wyższych dowódców Wojska Polskiego - tych, którzy polegli w walkach, i tych, którzy swoich dni dokonali w Polsce, pozostając wiernymi prawdziwemu ideałowi Wojska Polskiego, i tych, którzy zmarli na obcej ziemi.

Sylwetki obydwu odznaczonych są znane. Znana jest książka "Od podwoły do czołga" i znana jest książka "Na polskim szlaku". Wręczenia odznaczenia generałowi Maczkowi w moim imieniu dokona Minister Spraw Wojskowych w Edynburgu. Dzisiaj zebraliśmy się po to, żeby być świadkami wręczenia tego odznaczenia generałowi Klemensowi Rudnickiemu. Jego życiorys żołnierski słyszeliśmy dwa dni temu. Chcę tu powtórzyć rzeczy najważniejsze: wychowanek pierwszych drużyn skautowych w Polsce, uczestnik Pierwszego Zlotu Międzynarodowego w Birmingham, w 1913 r., gdzie po raz pierwszy na forum międzynarodowym pojawiła się polska flaga narodowa, chociaż państwa polskiego wtedy nie było. Członek "Zarzewia", oficer armii austriackiej, żołnierz 2 Brygady Legionów, uczestnik walk o Polskę w 1920 r. jako dowódca szwadronu kawalerii. Oficer zawodowy kawalerii o błyskotliwej karierze. Dowódca 9 pułku ułanów w Kampanii Wrześniowej. Jeden z pierwszych żołnierzy-współtwórców Armii Krajowej, wysłany z Warszawy do Lwowa na zastępcę gen. Tokarzewskiego, dowódcy Okręgu Lwów. Więzień sowiecki. Wyzwolony - jeden z współtwórców Armii Polskiej na Wschodzie. Zastępca dowódcy 5 Kresowej Dywizji Piechoty, dowódca walki o Bolonię, dowódca Pierwszej Dywizji Pancerniej w Niemczech, ten, który sprawował władzę administracyjną na terytorium niemieckim. Pisarz, człowiek o wielkim uroku, lubiany przez wszystkich i szanowany przez wszystkich. Piękna sylwetka Polaka - żołnierza.

Dzisiaj, licznie zgromadzeni, z radością jesteśmy świadkami tego odznaczenia. Jest to jedyne co Rzeczpospolita Polska swojemu żołnierzowi dzisiaj dać może.

KOMUNIKAT KANCELARII CYWILNEJ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 6 maja 1987 roku o obchodzie Święta 3 Maja.

Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej informuje, iż doroczne Święto 3 Maja było obchodzone w dniu 6 maja 1987 roku. W siedzibie Prezydenta Rzeczypospolitej w Londynie zebrali się czołowi przedstawiciele polskiego życia politycznego, kombatanckiego i społecznego. Przybyli liczni goście angielscy, oraz przedstawiciele ujarzmionych narodów Europy Środkowo-Wschodniej. Na wstępie przemawiał Prezydent Rzeczypospolitej, po czym zabrali głos poseł do Parlamentu z ramienia Partii Konserwatywnej Sir Bernard Braine oraz prezes Komitetu Czesko-Słowackiego w Londynie Ojciec J. Lang T.J.

Prezydent Rzeczypospolitej Kazimierz Sabbat wygłosił następujące przemówienie z myślą o przyszłości Europy Środkowo-Wschodnie

Od wielu pokoleń obchodzimy rocznicę Konstytucji 3 maja. Konstytucja ta, uchwalona prawie 200 lat temu, 3 maja 1791 r., przez parlament ówczesnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów, głosiła zasady, które prowadziły Polskę ku nowoczesnemu demokratycznemu ustrojowi. Reformy te uchwalone zostały na drodze pokojowej, podczas gdy porównywalne zmiany np. we Francji nie były możliwe bez krwawej rewolucji. Niestety, uchwalone reformy zostały szybko przerwane przez rozbiory Polski między Rosję, Prusy i Austrię.

Nasze coroczne obchody mają obecnie jeszcze większe znaczenie kiedy Polska, a także sąsiednie kraje zniewolone, są pozbawione prawa stanowienia o sobie i demokracji.

Witamy brytyjskich przyjaciół wolności krajów Europy Środkowo-Wschodniej i przedstawicieli bratnich ujarzmionych narodów Europy. Dziękujemy wam, że dzielicie z nami tę rocznicę.

Można czasem usłyszeć argument, że kraje nasze nie są dostatecznie dojrzałe i nie są gotowe do demokracji w takim stopniu, jak kraje Zachodniej Europy. Czasem jest to usprawiedliwieniem dla porzucenia Europy Środkowo-Wschodniej. Trzeba więc przypominać, że demokracja w naszych krajach jest równie stara, czasem starsza, a demokratyczne praktyki w naszych krajach między dwiema wojnami światowymi nie były gorsze aniżeli w krajach Zachodniej Europy.

Od 40 już z górą lat ujarzmione narody Europy Środkowo-Wschodniej cierpią pod sowieckim jarzmem; jedne inkorporowane, inne pod dominacją i kontrolą. Wszystkie te narody między Niemcami a Rosją, narody o tysiącletniej dumnej historii i o wielkim dorobku kulturalnym, są dziś częścią anachronistycznego, sowieckiego imperium w Europie. Imperium to wywodzi się z układu Ribbentrop-Mołotow w 1939 r. Niestety Porozumienia Jałtańskie w 1945 r. dały zgodę i współdziałanie w tym podziale Europy.

To współdziałanie w podziale Europy, a zatem i stworzeniu sowieckiego imperium w Europie, jak było do przewidzenia, nie przynosi oczekiwanego pokoju i współpracy.

Imperium sowieckie stanowi zagrożenie pokoju i bezpieczeństwa. Po 40 latach od zakończenia działań wojennych nie ma pokoju i bezpieczeństwa w Europie ani na świecie. To prawda, że niedawne zaskakujące propozycje Gorbaczowa dotyczące rozbrojenia nuklearnego mogą zmienić i w oczach Zachodu ten ogólny obraz, ale z drugiej strony są one traktowane z rezerwą i ostrożnością, na jakie zasługują.

Stosunki międzynarodowe w Europie uległy w ciągu ostatnich 50 lat zasadniczym zmianom. Nowe czynniki określają dzisiaj sytuację międzynarodową. Niemcy są podzielone, a Zachodnie Niemcy tworzą ważną część Wspólnoty Zachodnioeuropejskiej i Sojuszu Atlantyckiego. Wielka Brytania stała się zdecydowanie częścią Europy i uczestniczy w jej problemach. Wojska amerykańskie, kościec Sojuszu Atlantyckiego, stoją w sercu Europy naprzeciw wojsk Układu Warszawskiego po drugiej stronie Łaby. Organizmy ponadnarodowe, jak np. Wspólnota Zachodniej Europy, pełnią coraz większą rolę w miarę tego jak świat się kurczy i interesy wspólne stają się ważniejsze aniżeli ciasne narodowe interesy i uprzedzenia.

Wspólnota losu wszystkich ujarzmionych narodów Europy Środkowo-Wschodniej jest też takim nowym czynnikiem.

Narody te, między Niemcami a Rosją, doświadczyły zarówno okrucieństw i rabunku hitlerowskich, nazistowskich Niemiec jak i następnie długotrwałych okrucieństw i wyzysku sowieckiego. Są one zdecydowane dążyć do odzyskania wolności i demokracji. Rozumieją coraz bardziej wspólnotę interesów narodowych i konieczność współpracy w walce o samostanowienie.

W przeszłości suwerenne rządy naszych krajów oparły się na naciskom Hitlera, aby wspólnie z Niemcami pójść przeciw Rosji, i naciskom Stalina, aby wspólnie z Rosją iść przeciw Niemcom. Takie stanowisko przyczyniło się do zachowania pokoju w Europie. Taki też był cel Brytyjsko-Polskiego Traktatu Wzajemnej Pomocy w 1939 r. Była to dramatyczna próba zapobieżenia wojnie. Któż mógł przewidzieć, że Hitler podejmując zawołaną sugestię Mołotowa zaofiaruje Stalinowi pakt nieagresji, którego celem będzie wojna z Polską i jej sojusznikami, Francją, Wielką Brytanią, i podział Środkowej Europy między Niemcami a Rosją.

Takie określenie roli, jaką kraje Europy Środkowo-Wschodniej leżące między Niemcami a Rosją powinny spełniać dla zapewnienia trwałego pokoju i bezpieczeństwa w Europie, jest nadal i ciągle przekonywające.

Dlatego też zachęcamy nasze sąsiednie bratnie narody, a także narody, które pragną Europy bezpiecznej i żyjącej w pokoju, do pójścia drogą wiodącą do takiej właśnie przyszłości.

Po Prezydencie Rzeczypospolitej zabrał głos Sir Bernard Braine D.L., M.P. mówiąc:

Ekscelencjo, Panie i Panowie,

Wielki to zaszczyt dla mnie przemawiać w tym dostojnym gronie w imieniu brytyjskich przyjaciół Polski. Obchodzimy rocznicę Konstytucji 3 Maja, która od chwili jej uchwalenia w roku 1791 pozostała polskim świętem narodowym. Ta słynna Konstytucja była inspirowana ideami rewolucji francuskiej i, podobnie jak ona, gwarantowała prawa człowieka i obywatela - ale zgodnie z tradycjami historycznej ewolucji Polski uniknęła aktów przemocy i gwałtu. Pamiętajmy przy tym, że wszystkie wprowadzone wówczas reformy wymagały ogromnych poświęceń ze strony tych, którzy ją uchwalili. Arystokracja i szlachta wyłącznie reprezentowana w Zgromadzeniu Konstytucyjnym spontanicznie wyrzekły się w interesie całego narodu swych tradycyjnych przywilejów i zasad, które były im drogą.

Podkreślam ten właśnie charakter Konstytucji 3 Maja dla zobrazowania kontrastu z obecną sytuacją w Polsce pod rządami komunistycznymi. Formalnie mówi się tam o prawach człowieka i obywatela. Wprawdzie pod presją Zachodu wszyscy niemal więźniowie polityczni zostali zwolnieni, ale system łamania praw ludzkich pozostał bez zmiany. Dla przykładu: dopiero po mojej osobistej interwencji, zezwolono Leszkowi Moczulskiemu na przyjazd do Londynu dla uzyskania właściwej opieki lekarskiej. Niedawno, przed niespełna dwoma tygodniami, milicja przeprowadziła rewizje w ponad 500 mieszkaniach w próbie zapobieżenia niezależnym manifestacjom w dniu święta 1 Maja. Zabroniono nawet transparentów z wyjątkami z przemówień Gorbaczowa. Zniknęły z ulic Warszawy sowieckie pisma. Wielu przywódców opozycji zostało aresztowanych. Niektórych skazano na wysokie grzywny w ramach pozasądowego systemu karania winnych przez tzw. kolegia administracyjne.

Nie zmienił się w najmniejszym stopniu szeroki system uprzywilejowania członków partii komunistycznej, czyli tzw. nomenklatura. Nie ma zmian w zasadach i praktyce polityki gospodarczej i systemu zarządzania gospodarką. W rezultacie społeczeństwo cierpi coraz dotkliwiej w życiu codziennym. Główny instrument gospodarczy używany nieustannie - to okresowe podwyżki cen, ostatnia z nich w marcu br. Reżym nie przyznaje się do winy, nie poczuwa się do odpowiedzialności. Natomiast próbuje obwiniać Zachód za brak pomocy gospodarczej dla Polski. W czasie mojej niedawnej wizyty w Warszawie powiedziałem przywódcom komunistycznym, że dopóki nie zmienią swych szkodliwych zasad polityki gospodarczej i socjalnej, gospodarcza pomoc dla Polski nie może być brana pod uwagę ani przez

Wielką Brytanię, ani też przez inne kraje zachodnie. Oczywiście, zmiany w polityce gospodarczej wiążą się ściśle ze zmianami politycznymi, a tych na razie nie widać na horyzoncie.

Mamy jednak nadzieję, że nadejdzie czas na takie poważne zmiany w Polsce. Żyje nadal w kraju duch prawdziwych reform, w interesie całego narodu, reform inspirowanych przez niezniszczalne idee Konstytucji 3 Maja. I kończę wyrażeniem tej nadziei, życząc: Niech żyje Polska !

Jako ostatni mówca przemawiał Ojciec J. Lang, T.J., wzywając do współpracy dwóch narodów słowiańskich:

Ojciec J. Lang, T.J. w imieniu przyjaciół czechosłowackich przypomniał podpisany w styczniu ub.r. akt przyjaźni polsko-czechosłowackiej, podkreślając przy tej okazji wielką rolę i zasługę Prezydenta Edwarda Raczyńskiego w tej sprawie. Ojciec Lang mówił także o wspólnocie chrześcijańskiej, jaka istnieje między tymi dwoma sąsiadującymi ze sobą narodami: polskim i czechosłowackim.

Mówca przypomniał słowa Leszka Moczulskiego, podkreślającego w czasie swego pobytu w Londynie konieczność współdziałania i współpracy między tymi dwoma narodami słowiańskimi. Ta współpraca przyniesie na pewno upragnione zmiany. W gorących słowach apelował o. Lang o współpracę na tyle, na ile to tylko jest możliwe, bo ta współpraca musi przynieść wolność obydwóm narodom. Oparta ona jest na trosce o słuszną i sprawiedliwą sprawę i dlatego ta wspólna sprawa pewnego dnia zwycięży. Ojciec Lang wspominał także o przyjeździe Ojca Świętego do Czechosłowacji. Jest to wprowadzić w tej chwili jeszcze niemożliwe, ale "mamy nadzieję, że dożyjemy i tego dnia".

REZOLUCJA RADY NARODOWEJ
z dnia 4 lipca 1987 roku

1. Rada Narodowa R.P. wyraża radość, że Ojciec Sw. Jan Paweł II po raz trzeci odwiedził Kraj Ojczysty w czerwcu 1987 roku i stwierdza, że pielgrzymka ta, jak i poprzednia, wzmocniła moralne i duchowe siły niezbędne dla utrzymania osobowości i kultury Narodu Polskiego.
2. Rada Narodowa uważa, że w związku z rzekomą zgodą wyrażoną w kwietniu br. przez Gorbaczowa, wyjaśnienie tzw. "białych plam" w historii stosunków polsko-sowieckich winno przede wszystkim naprawić krzywdy wyrządzone Polsce i dać zadośćuczynienie za następujące jednostronne akty przemocy ze strony Związku Sowieckiego:

- a/ Pakt Ribbentrop-Mołotow z dodatkowym protokołem tajnym z 23 sierpnia 1939 r. i oparta na nim inwazja Polski przez Sowiety 17 września 1939 roku oraz zabór ziem polskich, wbrew obowiązującym traktatom polsko-sowieckim: Traktatowi Ryskiemu z roku 1921 i Paktowi o Nieagresji z roku 1934.
- b/ Brutalna deportacja w latach 1939-40 i 1944-50 około 2 milionów obywateli polskich z ziem okupowanych przez Sowiety w głąb ZSSR, gdzie wielu zginęło, wielu zaś do dzisiaj jest bezprawnie przetrzymywanych.
- c/ Morderstwo w Katyniu na wiosnę 1940 roku około 4.500 jeńców wojennych z obozu w Kozielsku oraz morderstwo w nieznanymi miejscach kaźni około 10.500 jeńców z obozów w Ostaszkowie i Starobielsku.
- d/ Odmowa przez Związek Sowiecki pomocy Powstaniu Warszawskiemu w roku 1944 i uniemożliwienie pomocy aliantów przez odmowę lądowania ich samolotów na terenach zajętych przez armię sowiecką. Bezprawne rozbrownienie oddziałów Armii Krajowej, mordowanie jej żołnierzy i powracających po wojnie do Kraju żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.
- e/ Pódstępne pojmanie w r. 1945 oraz bezprawne sądenie i skazanie w Moskwie 16 przywódców Polski Walczącej z Delegatem Rządu R.P. na Kraj i Dowódcą Armii Krajowej na czele.
- f/ Dyktat Jałtański z lutego 1945 r. prowadzący do zaboru prawie połowy Państwa Polskiego i całkowitego uzależnienia Polski od Sowietów.
- g/ Nieustanne interwencje w sprawy wewnętrzne Polski, zniszczenie stronnictw politycznych z Polskim Stronnictwem Ludowym na czele, aż po zdławienie "Solidarności" w grudniu 1981 roku.
- h/ Zatajenie przez dłuższy czas katastrofy atomowej w Czarnobylu w roku 1986, co spowodowało nieprzygotowanie Polski do zapobieżenia jej skutkom i choroby tysięcy ludzi, a wśród nich dzieci na białaczkę.
- i/ Ciągłe zagłuszanie radiostacji, nadających audycje z Zachodu w języku polskim, wbrew postanowieniom helsińskiego Aktu Końcowego.
- j/ Całkowite ignorowanie, poza okręgiem wileńskim, praw Polaków w ZSSR do dostępu i łączności z Polską, polską kulturą i językiem.

3. Rada Narodowa R.P. potępia oddanie przez władze PRL pod sowieckie dowództwo żołnierzy polskich i zmuszania ich do składania przysięgi na wierność Sowietom, oraz domaga się ujawnienia treści "Statutu zjednoczonych sił zbrojnych i organów kierowania nimi na czas wojny" i wycofanie się PRL z tego haniebnego podporządkowania swych sił zbrojnych; obcemu mocarstwu.
4. Rada Narodowa R.P. składa wyrazy uznania i podziękowania działaczom ruchów wolnościowych w Kraju i członkom "Solidarności", którzy w niezwykle trudnych warunkach prowadzą nieustępliwą pracę, zmierzającą do odzyskania przez Polskę wolności.
5. Rada Narodowa R.P. wzywa Polaków, rozrzuconych po świecie do dalszego świadczenia na Skarb Narodowy i Fundusz Pomocy Krajowi, którego zadaniem jest wspieranie ruchów wolnościowych i niezależnych ośrodków wydawniczych.

=====
Odbito z polecenia Ministra Sprawiedliwości
=====